

БЕЗУМИЕТО НА СЛЕПЦИТЕ

Обявяването на "Символичната" война на САЩ, и Англия

Полк. о. р. доц. д-р инж. Георги Кокеров

В историята на Третата българска държава са водени пет войни. В тези войни българската армия защитава Отечеството си, неговата свобода и независимост; Заедно с това войните защитават своята родна стряха, честта и спокойствието на семействата си, радостта и веселия глъч на децата си. Може би това обяснява интересния в европейската история факт, че българската армия е единствената, която не е победена на бойното поле. Българските военни музеи са пълни с бойни знамена на армиите, с които е воювала храбрата българска войска. Но нито един музей в света не притежава българско бойно знаме. И сред този низ от факти има едно събитие, което е лишено от смисъл, противоречи на здравата логика, поставя много неприятни и тежки въпроси, които едва ли никога ще получат задоволителен отговор. Става въпрос за т. нар. Символична война.

За нея в тритомната "История на България" са написани само шест реда. В тях е съобщена датата на обявяване на войната се изтъква, че фактически България е въввлечена в огнения вихър на световния пожар.

На много места изследователите на т. нар. антифашистка борба споменават за "символичната" война само за да подчертаят отрицателното отношение на БРП (к) към нея и я наричат авантюристична, заплашваща България с национална катастрофа.

Подчертава се, че българските комунисти са против Фашизма и войната. Обяснението на този факт е просто, нали "пролетариатът няма отечество" и неговият авангард комунистическата партия служи само на класовите интереси, па макар да са против своя народ и родина. Интересно защо тези изследователи" нищо не споменават за борбата на БРП (к) срещу фашизма и войната от 01.03.1941 г. до 24.06.1941 г. Няколкото мъгляви фрази в учебниците по т. нар. История на БКП звучат меко казано наивно. **А как българските комунисти посрещат войските на Вермахта в България? Веднага отговаряме – с хляб и сол като съюзници и приятели на първата пролетарска държава - Съветския Съюз. Същите тези хора след три и половина години по същия начин посрещат Червената армия.**

Обявяването на война е особен момент в дейността на държавното ръководство. Особено важно е да се оценява не само обстановката в момента, но и се направят точни, правилни и пълни прогнози за бъдещето. Най-лош съветник в този случай са чувствата и добрите намерения.

Без съмнение, положението на фронтовете по време на световна война определя, или по-точно влияе върху международната обстановка. Особено силно е това влияние, ако огънят на войната гори до прага на

отечеството. Именно в такова състояние се оказва България в началото на 1941 г. Международната обстановка и интересите на страната еднозначно определят отношението правителството към предложението на Германия за военен и политически съюз. Спасяването на страната от ужасите на войната и жестокостите на окупацията заставя правителството да подпише договора за присъединяване на България към групировката на Германия и съюзниците ѝ.

Към края на 1941 г. основните фронтове на Втората световна война са два – Източен и Северноафрикански. И на двата фронта положението е напрегнато, но вече има ясна определеност “светкавичната” война е спряна и изходът на военните действия се решава със силата на оръжието и възможностите на икономиката. Тази обстановка дава достатъчно материал за размишление на цар Борис III, правителството и политиците. Още по-ясно става след нападението на Япония на Пърл Харбър на 07.12.1941 г. Във войната се намесват САЩ. Поведението на всички българи, от които зависи съдбата на Отечеството в тези дни е особено, странно и трудно обяснимо. Съгласно чл. 3 от Тристранния пакт след като Германия е обявила война на САЩ всички държави-членки са длъжни да се присъединят към нея и обявят война, както на САЩ, така и на Англия. Преди това всички съюзници на Германия са обявили война на СССР. България не обявява война и запазва добрите си отношения със Съветския Съюз. Нещо повече, поема дипломатическата защита на съветските интереси в страните на Тристранния пакт. Всички съюзници на Германия (без Финландия) обявяват война на САЩ и Англия.

Министър-председателят проф.Богдан Филов предлага на правителството да се вземе решение за обявяване на войната. По думите на Филов, царят одобрява предложението, но “очевидно неохотно и беше доста нервен и загрижен”.

На 13.12.1941 г, събота, министър-председателят Филов прочита в Народното събрание декларацията на правителството за обявяването на война на САЩ и Англия, като се позовава на споменатия чл. 3 от Тристранния пакт ”който ни задължава към своите съюзници”. Депутатите от мнозинството са опиянени и го акламират с френетични викове “ура”. В тази обстановка на всеобща еуфория Никола Мушанов иска думата, но с викове “долу” и “предател” е заставен да мълчи и да не мърда от мястото си.

В речта си пред парламента проф. Филов обяснява, че решението на правителството отговаря на интересите на страната и на условията в момента. Както и да се разглеждат интересите на страната по това време

те налагат не обявяване на война, а запазване на неутралитет. В това отношение разумна, правилна и последователна е политиката към СССР.

Когато съобщават на американският пълномощен министър Дж. Ърл, че България обявява война на САЩ, той чистосърдечно пита: "Арестуван ли е цар Борис?", Толкова невероятно му се вижда всичко това политическо безумие.

Действията на правителството предизвикват отрицателна реакция и недоумение и в среди, близки до правителството. Пълномощният министър в Берлин Първан Драганов изразява учудването си в телеграма, с която пита **защо правителството обявява война, когато членството на България в Тристранния пакт не я задължава да прави това.** Недоволство изразява и Генералният щаб на българската армия. От 01 до 13 декември военна делегация начело с началника на ГЩ ген-лейт. Константин Лукаш е на Източния фронт. В делегацията са включени началниците на Оперативния, Снабдителния и Учебния отдели и командира на 2-ра Тракийска дивизия.

Делегацията става свидетел на интересни и показателни събития. Вижда резултатите от успешното настъпление на Червената армия и отстъплението на вермахта със 160 км. Хитлер пристига в Полтава, където е щабът на ген. Рундщедт и го сменя от длъжност. Този факт и информацията, събрана от лични впечатления и разговори с германски офицери създават у ген. Лукаш сериозни резерви по отношение на възможностите на Вермахта и изхода на войната.

След пристигането на делегацията на 13 декември, позицията ѝ е изразена в доклад до Министъра на войната, правителството и цар Борис III. Войната вече е обявена, но за делегацията се знае много преди 13 декември.

Освен това при вземане на решение за обявяване на война правителството не се интересува от мнението на Генералния щаб (!). А нормалното в такива случаи е мненията на Министерството на войната и на Генералния щаб да са решаващи. От своя страна ген. Лукаш не прави нищо след като го пренебрегват като офицер, заемащ втората по важност офицерска длъжност в държавата. По такъв начин мнението му остава без последствия.

Трудно може да се обясни поведението на държавния глава в тези дни и отношението му към съдбоносната стъпка на правителството. Известни са острата прозорливост и тънката предвидливост на цар Борис по решаващите въпроси на външната политика. Той ги показва не един път преди и след това събитие: през март 1941 г., когато България влиза в Тристранния пакт и след 22 юни, когато Германия напада СССР.

Безумието на политиците свършва своето дело. В 13 ч. на 13.12.1941 г. Народното събрание решава да се обяви война на САЩ и Англия без причини и без повод: само от солидарност към съюзниците. Интелигентният и способен професор по археология и история на древните култури нарича тази война "символична". За съжаление, той се оказва лош политик и от това страда България. За по-малко от час се изменя политическото положение на България в света. До обяд на 13 декември тя е само член на Тристранния пакт и "странен" съюзник на Германия. След това става участник във войната, без причини обявил война на световните сили.

"Символичната" война без бойни действия продължава до 01.08.1943 г. На този ден поручик Стоян Стоянов (от 1991 г. ген.-майор от запаса) и подпоручик Петър Бочев (загинал по-късно като герой) нападат американски бомбардировачи, прелитащи над България без да засягат български обекти (но нарушават въздушното пространство на страната) свалят американски бомбардировачи и записват първите си бойни победи. Втората световна война идва и в България...

Неразумните действия на българските политици донасят много беди и нещастия на България. Без особена необходимост българският народ е подложен на ужасите на войната. Отново страданията, лишенията, мъките и жертвите са напразни. България е сред победените страни и победителите са безмилостни.

Формално "Символичната" война завършва с подписването на Московския протокол на 30.10.1944 г. Подписаният на 10.02.1947 г. Парижки мирен договор е не по-малко жесток от Ньойския. Преди това Червената армия окупира България и подлага страната на жесток грабеж. Например, за времето от 01.10.1944 г. до 01.02.1945 г. от страната са изнесени материални ценности за 148 млн. долара по тогавашен курс.

Сред победените държави, членки на Тристранния пакт особено място заемат България и Финландия. Това дава повод за определени размишления и някои въпроси. Финландия обявява война на СССР и участва със свои войски във войната на Източния фронт; не обявява война на САЩ и Англия. България обявява война на САЩ и Англия, не обявява война на СССР. През цялата война поддържа нормални дипломатически отношения със Съветския Съюз и провежда дружеска политика.

След войната САЩ и Англия защитават интересите на Финландия на Парижката мирна конференция. СССР не прави нищо за да помогни на България. Парижкия мирен договор от 1947 г. е не по-малко жесток от Ньойския. До скоро специалистите по т. нар. История на БКП говореха за голямата "братска" помощ, която ни оказал Съветския Съюз в Париж, но

не казват в какво точно се изразява тази помощ. Няма отговор и на въпроса по какви причини СССР обявява война на България на 05.09.1944 г. След като България участва в заключителния етап на Втората световна война и дава 33841 убити защо не е призната за воюваща страна?

Задаваме въпроси за да помним, изучаваме и знаем миналото си. Защото само, който знае миналото си е способен да живее в настоящето и достоен за бъдещето.